

1) Τὸ μῆλον τῆς βροντομηλεᾶς, ὁ ἴδ., Θεσσ. (Πήλ.) Ιων. (Κάτω Παναγ.) Κέρκυρα. Κύθηρος. Λήμνος. Πελοπόν. (Πύργ.): Ἡ λ. μόνον ἐν τῷ αἰνίγμ.:

*Ἐλχα μὲν μηλεὰ καὶ εἶχε μῆλα, βροντόμηλα,
τὴν ἡμέρα τά κανεὶς καὶ τὴν νύχτα τά βρισκεῖς
(ὅ οὐδανὸς μὲ τὰ ἄστρα) Κάτω Παναγ. 2) Εἰρων.
πορφῆ, βδέσμα Θράκη. (Σηλυβρό.)*

βροντόνερο τό, ἀμάρτη. βροντόνερο Κέρκυρα.

Ἐκ τῶν οὐσ. βροντὴ καὶ νερό.

Βροχὴ μετὰ βροντῶν. Ἡ λ. καὶ ως τοπων. Ζάκη.

βρόντος ὁ, κοιν. καὶ Καππ. Πόντ. (Οἰν.) βρόδος πολλαχ. βρόντους βρόδος. Ἰδιώμ. βροῦντος Κύπρος. φροῦντος Κύπρος. βρόντες Τσακων. βρόντος τό, Σκύρος. Χίος. βρόδος Ἀνδρασ. βρόδους Αρουμελ. (Σωζόπ.) Θράκη. (Μαρών.) Ἰμβρος. βρόντα ἥ, Ἡπ.

Ἐκ τοῦ φ. βροντῶν. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. βοτανίζω - βότανος, θερίζω - θέρος, τρυγῶ - τρύγος κττ.

Α) Κυριολ. 1) **Βροντὴ** 1, δ ἴδ., πολλαχ.: Ἀκούεται τὸ βρόδος Ἀνδρασ. Φουβοῦμι τὸν βρόδους Ἰμβρος. Μή τοὺς βρόδους χάρουντι τὰ χέλυα ἀπ' τὸν ταλάντον (ἰχθυοτροφεῖον) Θράκη. (Μαρών.) Ἔδιωξε τὸ σκάθαρο, τὸν πόντικα καὶ τὴν κακήν ἀκρίδα, τὰ ἔστειλε 'ς τὸ βρόντο καὶ 'ς τὸν πόντο καὶ 'ς τὸν ἔρημο τὸν κόσμο (ἐπωφ.). Πελοπόν. (Μανιάκ.)

2) Μέγας κρότος ἥ θόρυβος κοιν. καὶ Καππ. Πόντ. (Οἰν.): Βρόντος τοῦ κανονιδοῦ - τοῦ τουφεκιοῦ - τοῦ σπιτιγοῦ ποῦ πέφτει κττ. Ὁ βρόντος, τῶν κουδουνιών διάλος Γ' Επαχτίτ. ἐν Προπολ. 1,236 Ἀκούει τὴν βρόντα ἀπ' τὸ ἀλογο (ἐκ παραμυθ.) Ἡπ. || Φρ. Σ τὸ βρόντο (ἐπὶ ματαίψ, οἷον μιλάει - πάει - φίγνει 'ς τὸ βρόντο. Ἡ φρ. ἀπὸ τῆς γλώσσης τῶν παλαιοτέρων πολεμιστῶν, οἵτινες πολλάκις ἐπυροβόλουν 'ς τὸ βρόντο, ἥτοι κατὰ προσέγγισιν πρὸς τὸ μέρος, διθεν ἥκουετο ἥ ἐκπυροβότησις τοῦ ἔχθρικοῦ διπλού. Πβ. καὶ φρ. φίγνω 'ς τὴν φωτιά. Διὰ τὴν σημ. ἴδ. ΓΒλαχογιάνν. ἐν Προπολ. 1,107) κοιν. Θὰ πιῶ κρασὶ ποῦ θὰ πάγη 'ς τὸν βρόντον (θὰ πιῶ πολὺ κρασὶ καὶ θὰ ξεφαντώσω) Ἡπ. (Ζαγόρ.) Πῆγαν ὅλα τοῦ βρόντον Λεξ. Βλαστ. 509. || Παροιμ. Κούφιος πλάτανος, βρόδος μεγάλος (ἐπὶ κούφων ἀνθρώπων, οἵτινες προκαλοῦν θόρυβον περὶ τοῦ ἀτόμου των) Θράκη. (Σκοπ.) Τὰ κούφια βαρέλια κάνεται βρόδος (συνών. τῇ προηγουμένῃ) αὐτόθ. Βρόντους πουλὺς καὶ ἥ μύζα τρεῖς παράδις (πολὺς θόρυβος διὰ τὸ τίποτε) Μακεδ. || Γνωμ. Ὁποιος δὲ θέλει βρόδους 'ς τὸ χαρκιδεῖο δὲ δάει Κρήτ. || Ποίημ.

Χωρὶς νὰ λαχταριάζεται 'ς τὸ βρόντο τοῦ πολέμου καὶ νὰ τοῦ κόβῃ τὴν λαλιὰ τοῦ Χάρους ἥ τρομάρα ΣΠερεσιάδ. Σχλάβ. 19. β) Ἡ πορφῆ Πελοπόν. (Γορτυν.): Γνωμ. Γέρον βρόντο μήν ἀκούς, λόγο ν' ἀκούς. Διὰ τὴν σημ. πβ. Ἀριστοφ. Νεφέλ. 394 «ταῦτ' ἄρα καὶ τὸ δνόματ' ἀλλήλοιν βροντὴ καὶ πορφῆ διοιώφ». γ) Οἰοσδήποτε θόρυβος ἥ ψόφος πολλαχ.: Γρατσ' νάει ἥ γάττα, γε' αὐτὸς ἀγκούς βρόντου Στερελλ. (Αίτωλ.) 3) Συνεκδ. εἰδος παιδικοῦ ἀθύρματος, μικρὰ πλάξ ἥ κομβίον ἥ τεμάχιον φελλοῦ διαπεπερασμένον διὰ συνεστραμμένου νήματος καὶ στρεφομένου περὶ ἑαυτό, δταν ὁ παῖς σύρῃ τὸ νήμα Κύπρος. Συνών. βροντάρα 3, βρούζα.

Β) Μεταφ. 1) Πληγή, κτύπημα σύνηθ.: Τοῦ δωκεῖνα γερὸς βρόντο σύνηθ. || Φρ. Ἀπὸ κλότοσο σὲ βρόντο (ἐπὶ τοῦ ὑφισταμένου διαρκῆ κακομεταχείρισιν, οἷον: τὴν εἶχε 'ς τὸ στομάχι ἀπὸ μικρὴ καὶ τὴν πήγαινος ἀπὸ κλότοσο σὲ βρόντο ΓΞενοπούλ. Τὸ Ζαχυθ. Μαντήλ. 105) πολλαχ. β) Ηθικὸν κτύπημα, ἐγκατάλειψις Στερελλ. (Αίτωλ.): Τώρα

π' γίρ' καν τραγὰ τὰ πιδά τ' τρόδουκαν ἔνα βρόντο κὶ πάν 'ς τὴ δ' λειά τ' σ. 2) Ἀπότομος, βιαία πτῶσις μετὰ κρότου πολλαχ.: Ἐφαγα ἔνα βρόντο ποὺ τσακίστηκα Λεξ. Δημητρ.

3) Ἐπίπληξ πολλαχ.: Τρόδουκι ἔνα βρόντον οὐ δάσκαλος αὐτὸν τοῦ πιδοῦ (τὸ ἐπέπληξε αὐστηρά) Στερελλ. (Αίτωλ.). Τοῦ χρειάζεται ἔνας βρόντος γιγὰ νὰ μήν τὸ ξανάκαμη Λεξ. Δημητρ. 4) Κατάπληξ, φόβος Ρόδ. 5) Φήμη Κέρκυρα. Στερελλ. (Αίτωλ.): Λένι πᾶς σκοντιώθ' κε 'ς τοὺς πόλιμους, ἀλλὰ βρόντους ἥταν Αίτωλ. Ἡ λ. καὶ ως παρων. Βρόντος Εὔβ. (Χαλκ.) Βρόδος Νάξη. (Απύρανθ.) καὶ ως τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀγιάννης τοῦ Βρόντου Εὔβ. (Πηγαδάκη.)

βροντοταραχὴ ἥ, ΓΒλαχογιάνν. Μεγάλ. Χρόν. 40.

Ἐκ τῶν οὐσ. βροντὴ καὶ ταραχὴ.

Ἡ βροντώδης ταραχὴ: Ἀρπαξ τὸ ντουφέκι, ἔρωιχνε καὶ μιλοῦσε κάποτε τοῦ Γιάννου μέσ' 'ς τὴ βροντοταραχὴ.

βροντότριχα ἥ, Εὔβ. (Οξύλιθ. κ. ἀ.) Ἡπ. Μακεδ. (Βέρ.) Πελοπόν. (Βούρβουρ. Φεν.) Χίος — ΚΠαλαγιάνν. Παραμύθ. 66—Λεξ. Αἴν. Δημητρ. βροντότριχα Κεφαλλ. Κρήτ. Μύκητ. Νάξη. (Απύρανθ.) Πελοπόν. (Βασαρ. Μάν.) Σέριφ. βροντότριχα Εὔβ. (Ἀκρ. Ψαχν.) Ἡπ. Στερελλ. (Λεπεν.) βροντότριχα Ἡπ. Πελοπόν. (Λάστ.) βροντότριχα Θεσσ. (Καλαμπάκ.) Στερελλ. (Αράχ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βροντὴ καὶ τρίχα. Ἡδ. ΜΣτεφανίδ. Οφολογ. Δημάδ. 1 (1941) 16 κεξ. Ὁ τύπος βροντότριχα ἀνομοιωτικῶς.

1) Σκώληκες τῆς τάξεως τῶν ἐλμίνθων γεννώμενοι κατὰ λαϊκὴν παράδοσιν ἐκ τῶν ὑδάτων ἀπὸ βροντῆς, παράσιτα προξενοῦντα τὴν νόσον ἐλμινθίασιν, συνών. λεβίθα, ίδιως α) Ἀσκαρίς ἥ σκωληκοειδῆς (ascaris lumbricoides) τοῦ γένους τῶν νηματωδῶν ἐλμίνθων, παράσιτον τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνος ἐνθ' ἀν. β) Δίστομον τὸ ήπατικὸν (distomum hepaticum) τῶν πλατυελμίνθων, παράσιτον τοῦ ήπατος παράγον θανατηφόρον νόσον τῶν χορτοφάγων ζώων ἐνθ' ἀν. Συνών. ἀβδέλλα 2 β, ἀβδέλλασμα 2. γ) Οξύουρος ὁ σκωληκόμορφος (oxyurus vermicularis) τῶν νηματωδῶν ἐλμίνθων παράγων ἐντερικὴν νόσον τῶν παίδων ἐνθ' ἀν. δ) Ταινία ἥ μονήρης (taenia solium) τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνος ἐνθ' ἀν. 2) Άλι χονδραὶ καὶ βραχεῖαι τρίχες ἀνάμεικτοι μετὰ τοῦ λεπτοῦ ἐρίου τῶν προβάτων Εὔβ. (Κουρ.) κ. ἀ. [**]

βροντοτρίχι τό, ἀμάρτη. βροντοτρίχι Κύθην.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βορδωτρίχι κατὰ παρασχετισμὸν πρὸς τὸ βροντὴ. Ἡδ. ΜΣτεφανίδ. Λεξικογ. Ἀρχ. 6 (1923) 224.

Τὸ φυτὸν ἀδίαντον τὸ κοινὸν (adiantum capillus Veneris) τῆς τάξεως τῶν πτεριδωδῶν (filices) ἔχον φύλλα τριχόμορφα. Συνών. πολυτρίχι. [**]

βροντοτριχιάζω ΔΛουκοπ. Ποιμεν. Ρουμελ. 9 καὶ 61. βροντοτριχιάζω Κρήτ. βροντοτριχιάζου Στερελλ. (Αίτωλ.) βροντοτριχιάζου Θεσσ. (Καλαμπάκ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βροντότριχια.

1) Προσβάλλομαι ἀπὸ βροντότριχα, ἐπὶ βοσκημάτων Θεσσ. (Καλαμπάκ.) Κρήτ. 2) Ἀποκτῶ ἀδρὸν τρίχωμα, χονδρὰς τρίχας, ἐπὶ γεγηρακότων αἰγοπροβάτων Στερελλ. (Αίτωλ.)—ΔΛουκόπ. ἐνθ' ἀν.: Ἡ προβατίνα γεράσατας βροντοτριχιάζει ΔΛουκοπ. ἐνθ' ἀν. 61

βροντοτριχιασμα τό, ΔΛουκοπ. Ποιμεν. Ρούμελ. 61—Λεξ. Βλαστ. 402.

Ἐκ τοῦ φ. βροντοτριχιάζω.

*Ασθένεια τῶν αἰγῶν, τὸ γῆρας.

